

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Bc. Natálie ŘÍHOVÁ

Obor: ČJ – FJ 20

Název práce v českém jazyce: Žákovské hodnocení vybraných prvků v učebnicích a pracovních sešitech českého jazyka

Název práce v anglickém jazyce: Pupils' Evaluation of Selected Elements in Czech Language Textbooks and Workbooks

Vedoucí práce: PhDr. Eliška Doležalová, Ph.D.

Oponent práce: Prof. PhDr. Martina Šmejkalová, Ph.D.

Typ posudku: oponent práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	B
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	B
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	C
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	C
1.5	Interpretace výsledků	C
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B
1.7	Logičnost výkladu	C
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	C

Slovní komentář: Hned v úvodu mám otázku, co myslí autorka tím, že se učebnice žákům „líbí“.

Prosím o vysvětlení.

Není mi dále jasný zdroj, odkud autorka čerpá počty učebnic (s. 10). Nejednotnost učebnic a užívané terminologie (s. 13) je dlouhodobou bolestí, jak se mohla autorka přesvědčit např. ve starších pracích Machové a Šmejkalové (ČJL).

Následuje poměrně rozsáhlá část, která se někdy tématu nedotýká – např. text na s. 26 je obecný výklad didaktických zásad, aniž by bylo řečeno, jak se vztahuje ke zkoumanému tématu.

Metodologie začíná na s. 32. Tady by patrně bylo třeba rozdělit výzkum na učebnice a cvičebnice – jistě autorka nesledovala „dostatek místa na psaní“ v učebnicích. Otázky týkající se obrazové části / estetické stránky snad bylo možno sloučit do jedné.

Není mi jasné kritérium tvorby otázek v dotazníku (např. trojice otázek Obrázek mi připadá příliš dětský; Obrázky se mi líbily a Text ve cvičení se mi líbil – s. 36). Celkově měl být dotazník nejprve položkově vyložen a komentován (včetně techniky jeho analýzy a interpretace); představený výklad působí poněkud chaoticky.

Zásadní otázka je, jak diplomantka verifikovala pravdivost odpovědí – např. na s. 38 „nejvíce jsem XY procvičil/a na“ – jakým objektivním nástrojem toto bylo ověřeno? Někdy se mi zdá, že autorka přizpůsobuje výzkumný nástroj své představě o výsledku (např. s. 57).

K výzkumnému vzorku – kritéria výběru učebních textů i žáků by měla být vysvětlena transparentněji.

Kapitola Představení nakladatelství a vydavatelství (s. 39) dle mého soudu s výzkumem nesouvisí.

K samotnému výzkumu – jak už naznačeno, mám výhrady ke kritériu „líbivost“ – někde by mělo být definičně vymezeno, co se tím myslí.

Výhradu mám i k celkové kompozici – chybí mi hlubší představení dotazníku, abych se lépe zorientovala v otázkách – viz např. na s. 49 se šetření zabývá číslovkami, žáci se přitom doptávají na zájmena. Celkově je výklad poněkud zmatečný (viz např. s. 50; užitečné by bylo, kdyby byly představeny všechny listy).

Zajímavé je zjištění, že oproti častému přesvědčení žáci nepreferují text s obrázky (s. 53).

Vysvětlete, proč v rozporu s tím do vlastní učebnice žáci obrázky zakomponovali (s. 71).

Tvorba učebnice (s. 70): Pakliže měla mít ideální učebnice podobu přehnuté čtvrtky, nechápu, jak si mohli žáci formát vybírat.

Celkový závěr je neprůkazný, protože se zaměřuje jen na vybrané jevy bez jasné systemizace.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	A
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	B
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	A
2.5	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	B

Slovní komentář:

Práce obsahuje drobné jazykové nedostatky (stádium), chybějící interpunkce (s. 33), „2 bod“ s. 38, literární chyby (s. 64), jinak je psána vyspělým a kultivovaným jazykem.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru *Učitelství českého jazyka pro 2. stupeň základní školy a střední školy*.

Práce je v souladu se zásadami citační etiky.

Slovní komentář:

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Vysvětlete prosím, podle jakého kritéria jste vybírala „listy“, a přineste je k obhajobě.
4.2	Vysvětlete, jak jste ověřovala „líbivost textové části“.
4.3	Vysvětlete, jak jste ověřovala „zábavnost“ cvičení.
4.4	Podle čeho jste definovala kategorie pod bodem 4.2 a 4.3?
4.5	Odpovězte na připomínky uvedené v posudku.

Datum: 8. 1. 2025

Podpis: